

Návrh

**Plán péče
o
přírodní památku
Chlumeč – Karlova Koruna**

**na období
(2011 – 2031) na 20 let od schválení platnosti zřizovacího předpisu**

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	CZ0523272
kategorie ochrany:	PP
název území:	Chlumecko – Karlova Koruna
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení vlády
orgán, který předpis vydal:	vláda České republiky
číslo předpisu:	132/2005 Sb.
datum platnosti předpisu:	15.4.2005
datum účinnosti předpisu:	15.4.2005

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Královéhradecký
okres:	Hradec Králové
obec s rozšířenou působností:	Hradec Králové
obec s pověřeným obecním úřadem:	Chlumecko nad Cidlinou
obec:	Chlumecko nad Cidlinou
katastrální území:	Chlumecko nad Cidlinou

Příloha č. M1:

Orientační mapa 1: 5000 s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 651800, Chlumeck nad Cidlinou

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
st. 1		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	1386	1386
st. 2		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	3833	3833
st. 3		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	487	487
st. 4		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	428	428
st. 8		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	325	325
st. 12		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	119	119
st. 13/1		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	835	835
st. 13/2		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	738	738
st. 13/3		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	143	143
st. 17		zastavěná plocha a nádvoří	-	2927	120	120
1413		ostatní plocha	ostatní komunikace	2927	634	634
118/1		ostatní plocha	zeleň	2927	174753	174753
118/2		zahradka	-	2927	6312	6312
Celkem						190113

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 651800, Chlumeck nad Cidlinou

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
720/1		ovocný sad	-	2927	2455	2455
Celkem						2455

Příloha č. M2:

Katastrální mapa 1:2000 se zákresem ZCHÚ

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0	0		
vodní plochy	0	0	zamokřená plocha	0
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	0	0		
orná půda	0	0		
ostatní zemědělské pozemky (ovocný sad, zahrada)	0,6312	0,2455		
ostatní plochy	17,5387	0	neplodná půda	0
			ostatní způsoby využití	17,5387
zastavěné plochy a nádvoří	0,8414	0		
plocha celkem	19,0113	0,2455		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: není
chráněná krajinná oblast: není
jiný typ chráněného území: není

Natura 2000

ptačí oblast: není
evropsky významná lokalita: CZ0523272 Chlumeč - Karlova Koruna

Příloha č. M1:

Orientační mapa 1: 5000 s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

Kategorie III. - přírodní památka

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Hlavním předmětem ochrany je populace silně ohroženého druhu páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) a jeho biotopu. Biotopem se rozumí jednak stanoviště jeho rozmnožování, vývoje, tak i stanoviště využívaná mimo období rozmnožování (konkrétně tedy listnaté doupné stromy). Dle směrnice Rady evropských společenství (92/43/EHS) se jedná o prioritní druh, za jehož zachování má Společenství zvláštní odpovědnost vzhledem k podílu jeho přirozeného areálu rozšíření.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. Ekosystémy

Ekosystémy nejsou předmětem ochrany.

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)	při průzkumu nenalezen	silně ohrožený	Samice kladou kolem 30 vajíček, do dutin starších listnatých stromů. Preferuje velké osvětlené dutiny s množstvím trouchu. Vylíhlé larvy prodělávají v dutinách živých listnatých stromů (především ve střední a horní části kmene) tři až čtyřletý vývojový cyklus. Dospělý brouk posedává ve slunečných dnech na kmenech stromů, vydává charakteristický zápach. Objevuje se od května do září. Aktivují večer a v noci, dutinu však opouštějí jen výjimečně, létat jsou schopni pouze na velmi krátké vzdálenosti. Obydluje dva druhy stanovišť: listnaté lesy dříve hospodářsky využívané (vrbovny a pastevní lesy) a staré parky a aleje.

C. Útvary neživé přírody

Útvary neživé přírody nejsou předmětem ochrany.

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu

A. Typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis biotopu typu přírodního stanoviště
Dubohabřiny asociace (<i>Galio-Carpinetum</i>) 9170	32,63	L3.1 Hercynské dubohabřiny
Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>) 6510	25,85	T1.1 Mezofilní ovsíkové louky

B. Evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)	při průzkumu nenalezen	CR (kriticky ohrožený)	Samice kladou kolem 30 vajíček, do dutin starších listnatých stromů. Preferuje velké osvětlené dutiny s množstvím trouchu. Vylíhlé larvy prodělávají v dutinách živých listnatých stromů (především ve střední a horní části kmene) tří až čtyřletý vývojový cyklus. Dospělý brouk posedává ve slunečných dnech na kmenech stromů, vydává charakteristický zápach. Objevuje se od května do září. Aktivují večer a v noci, dutinu však opouštějí jen výjimečně, létat jsou schopni pouze na velmi krátké vzdálenosti. Obydluje dva druhy stanovišť: listnaté lesy dříve hospodářsky využívané (vrbovny a pastevní lesy) a staré parky a aleje.

1.9 Cíl ochrany

Dlouhodobým cílem je zajištění stabilní populace páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*), konkrétně zachování podmínek pro udržení a rozvoj těchto druhů v lokalitě.

V případě páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) se jedná o zajištění existence vhodných doupných stromů (listnaté stromy s měkkým dřevem). Dále je nutné zajistit kontinuitu věkových tříd stromové vegetace pro zachování vhodných podmínek výskytu tohoto druhu do budoucna.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Obecně - Památkově chráněný barokní zámek obklopen anglickým parkem s ukázkou francouzské barokní zahrady s oranžerií. Celý komplex je situován na vyvýšenině nad městečkem Chlumeck nad Cidlinou v nadmořské výšce 225 – 232 m n. m. Zámecký park byl původně koncipován jako barokní, později byl proměněn v park anglického stylu. Od samotného zámeckého komplexu vedou parkem celkem tři aleje ke třem branám parku. Stavba zámku probíhala v letech 1721 – 1723. Nedostatek prostorů v zámku vedl k výstavbě hospodářských budov v jeho okolí - Tereziánský trakt a Lichtensteinský trakt. Na počátku 19. století vystavěl stavitel Koch empírovou oranžerii. V roce 1943 došlo k velkému požáru, zámek byl značně poškozen. Po roce 1948 byl zámek v držení Československého státu. V roce 1992 dochází k restituci a majetek se navrácí do rukou původních majitelů - rodiny Kinských.

Geomorfologie - Dle regionálního členění reliéfu (Demek 1987) se zájmová oblast nachází v provincii Česká Vysočina, subprovincii Česká tabule, oblasti Východočeská tabule, celku Východolabská tabule, střední části podcelku Chlumecká tabule a okrsku Urbanická brána. Chlumecká tabule tvoří erozní sníženinu v povodí řeky Cidliny.

Geologie a pedologie - Na slínovcích a jílovcích svrchního turonu až koniakku, s pleistocenními říčními štěrky a písiky. (Demek 1987). Převažují luvizemě modální.

Hydrologie - Řeka Cidlina (číslo hydrologického povodí 1-04-02-001) protéká ve vzdálenosti cca 600m od východní hranice ZCHÚ. V areálu zámeckého parku se v severní části nachází vodní nádrž o rozloze přibližně 500 m². Nádrž je zastíněna a silně eutrofizována opadem.

Klimatologie - Území náleží podle klimatické rajonizace do klimatického regionu T2.

Následující konkrétní údaje o základních klimatických prvcích jsou z měření stanice v Chlumci nad Cidlinou - Kladrubech, údaje o srážkových úhrnech ze stanice v Novém Bydžově.

Měsíční dlouhodobý průměrný úhrn srážek (mm)

Měsíc:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
41	34	35	47	51	65	74	71	50	50	45	44	607

Měsíční dlouhodobé průměrné teploty (°C)

Měsíc:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	celkem
-1.9	-0.7	3.3	8.2	13.5	16.3	18.1	17.4	13.8	8.4	3.3	-0.3	8.3

Biogeografické zařazení - Lokalita se nachází v Hercynské podprovincii, konkrétně v cidlinském regionu.

Botanika - Louky v západní a východní části parku mají charakter mezofilních ovsíkových luk asociace *Arrhenatheretum elatioris* J. Braun 1915. Variabilita a poměrně široké spektrum zaznamenaných druhů souvisí zejména s gradientem vlhkosti, který je dán umístěním ve svahu. Ve spodní části nacházíme vlhčí křídlo asociace s prvky pcháčových luk – pcháč šedý (*Cirsium canum*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*), rdesno hadí kořen (*Polygonum bistorta*), lipnice obecná (*Poa trivialis*), lipnice bahenní (*Poa palustris*), kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*), pryskyřník plazivý (*Ranunculus repens*), pryskyřník zlatožlutý (*Ranunculus auricomus*), kostival lékařský (*Symphytum officinale*) a další. Naopak v horní části obsahují louky prvky xerothermních trávníků – pryskyřník hlíznatý (*Ranunculus bulbosus*), sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*), čičorka pestrá (*Securigera varia*) aj.

Charakteristickým prvkem těchto luk je také přítomnost druhů typických pro bylinné patro lesa; zejména v jarním aspektu (vyskytuje se zde například sasanka hajní (*Anemone nemorosa*), sasanka pryskyřníkovitá (*Anemone ranunculoides*), jahodník obecný (*Fragaria vesca*)). Jejich výskyt pravděpodobně souvisí s genezí celého zámeckého areálu, neboť tyto druhy jsou běžné na loukách uvnitř nebo na okraji větších lesních celků.

Ruderální druhy se vyskytují ve specifických „parkových“ biotopech, jakými jsou okraje cestiček, podrost poléhavých keřů nebo paty stromů. Další zvýšení druhové diverzity s sebou přináší pro parky typický dosev nebo výsadba atraktivnějších druhů bylin - zde se jedná například o pryskyřník prudký Friesův (*Ranunculus acris* subsp. *frieseanus*), ladoňku sibiřskou (*Scilla siberica*), narcis žlutý (*Narcissus pseudonarcissus*) a pravděpodobně i kakost pyrenejský (*Geranium pyrenaicum*).

Dendrologie – V parku se střídají rozlehlé louky se soliterně i skupinově vysázenými dřevinami. Podle Karla Hiekeho (k roku 1980) rostlo v parku asi 27 taxonů listnatých dřevin a 103 taxony jehličnanů, pozoruhodné exempláře rostou v okolí zámku. Zajímavá je statná líska turecká (*Corylus colurna*), borovice černá (*Pinus nigra* subsp. *pallasiana*). Z dalších druhů vzpomeňme například kaštanovník (*Castanea sativa*), katalpu vejčitou (*Catalpa ovata*), katalpu trubačovitou (*Catalpa bignonioides*), hlošinu úzkolistou (*Elaeagnus angustifolia*), duby (*Quercus petraea*, *Q. rubra*, *Q. cerris*), jírovec pleťový (*Aesculus xcarnea*), dřezovec (*Gleditsia triacanthos*), tsugu (*Tsuga canadensis*), jedli kavkazskou (*Abies nordmanniana*), zerav obrovský (*Thuja plicata*) a cypřišky (*Chamaecyparis* spp.) viz <http://botany.cz/cs/chlumec-nad-cidlinou/>.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)	při průzkumu nenalezen	silně ohrožený	Samice kladou kolem 30 vajíček, do dutin starších listnatých stromů. Preferuje velké osvětlené dutiny s množstvím trouchu. Vylíhlé larvy prodělávají v dutinách živých listnatých stromů (především ve střední a horní části kmene) tři až čtyřletý vývojový cyklus. Dospělý brouk posedává ve slunečných dnech na kmenech stromů, vydává charakteristický zápach. Objevuje se od května do září. Aktivují večer a v noci, dutinu však opouštějí jen výjimečně, létat jsou schopni pouze na velmi krátké vzdálenosti. Obydluje dva druhy stanovišť: listnaté lesy dříve hospodářsky využívané (vrbovny a pastevní lesy) a staré parky a aleje.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

A. Ochrana přírody

V území byl prováděn pouze arboristický management zaměřený na zabezpečení stromů proti pádu do cest a pěšin a s ohledem na nemovitosti a drobné stavby zahradní architektury a provozní stavby.

Tento postup ochranných zásahů vedl k převaze starších až přestárlých jedinců stromů z období založení parku s minimálním podílem perspektivních mladších solitér. Vyšší podíl mladších jedinců je v obvodu lokality.

B. Rekreace a sport

Celý zámecký komplex je veřejně přístupný. Zámek je otevřen pro veřejnost od počátku dubna do konce října, zámecký park celoročně. Jednorázově zde pak probíhají jiné akce pro veřejnost (koncerty, výstavy, svatby, atd.).

C. Jiné způsoby využívání

Dle stávajícího územního plánu (konkrétně části Funkční uspořádání území) je zámecký areál zařazen do V. zóny – Zóna areálu zámku. Dle tohoto členění jsou v lokalitě přípustné stavební úpravy stávajících staveb a všech doplňujících staveb sloužících k využití zámku. Dle regulačních zásad této zóny podléhají veškeré stavební úpravy, přístavby, nástavby staveb a zásahy do trvalých porostů vyjádření referátu kultury OÚ a dalších organizací.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Vyhlašovací dokumentace pro část soustavy Natura 2000 EVL Chlumecký zámek – Karlova Koruna
Nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit

Sdělení MŽP č. 81/2008 Sb., o evropsky významných lokalitách, které byly zařazeny do evropského seznamu

Územní plán obce Chlumecký zámek nad Cidlinou

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

V ploše přírodní památky se nenacházejí lesní pozemky.

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

V ploše přírodní památky se nenacházejí vodní díla ani vodní toky. Výjimku tvoří menší rybníček v severní části parku. Rybníček slouží pouze jako doplněk parkové úpravy, bez přítoku s odvodovou stroužkou.

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

V ploše přírodní památky se nevyskytují útvary neživé přírody, které jsou předmětem ochrany.

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Zámecký komplex se nachází v západní části obce Chlumecký zámek nad Cidlinou. Skládá se ze zámeckého parku a komplexu zámeckých budov: hlavní zámecké budovy (PL-1), komplexu hospodářských budov (PL-2), oranžérie (PL-3), ostatních budov (PL-4) a altánku (PL-5). V jihozápadní části areálu se nachází areál zahradnictví (PL-7). Hlavní zámeckou budovu a oranžérii obklopují zahrady ve francouzském stylu (PL-8).

Celým zámeckým areálem prochází spleť sypaných pískových cestiček doplněná o zpevněné plochy (PL-6). Zámecký areál je z největší části tvořen parkem v anglickém stylu (PL-11). Celkově tyto části parku připomínají louky se soliterně či skupinově vysázenými dřevinami různého původu a stáří. Největší zapojení porostů je při okrajích lokality. Vzhledem k předmětu ochrany mají tyto plochy největší význam. Kromě domácích dřevin se v zámeckém areálu vyskytují rovněž druhy nepůvodní, exotické. Největší zastoupení nepůvodních druhů dřevin je v okolí hlavní zámecké budovy a oranžérie (PL-10). Na severní straně parku se nachází malé parkové jezírko (PL-9).

Příloha č. M3, č. T2:

Mapa dílčích ploch 1: 2000, tabulka Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich.

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

V území byl doposud prováděn pouze arboristický management zaměřený na zabezpečení stromů proti pádu do cest. Tento zásah vedl k převaze v zastoupení starších až přestárých jedinců stromů (z období založení parku) s minimálním podílem perspektivních mladších solitér. Vyšší podíl mladších jedinců je v obvodu lokality.

Z hlediska předmětu ochrany (páchníka hnědého) je stěžejní kontinuita vhodných biotopů tj. velkých dutin v korunách stromů s výskytem trouchu v co nejmenší vzdálenosti od sebe, z důvodu nízké letové aktivity jedinců.

Zásady managementu:

- zabránit kácení dutých a přestárých stromů, v případě jejich nebezpečnosti ponechat alespoň zajištěná torza,
- v případě sanace dutin zvolit metody, které zachovávají vhodné podmínky pro existenci předmětu ochrany (páchníka hnědého). Nepřípustné je jejich vyzdění a vypalování, vybírání trouchu z dutin a chemická sanace a konzervace stromových dutin. V případě zastřešování dutin je třeba dbát na to, aby do dutiny přímo nepršelo a nezatékalo. Zároveň je však nutné zachovat otvor umožňující migraci brouků mimo dutinu a zpět do dutiny,
- v případě podezření na nestabilitu stromů zajistit odborné dendrologické posouzení statiky a zdravotního stavu těchto jedinců a následně zajistit jejich odborné ošetření,
- ponechávat na místě i kmeny padlých stromů nebo jejich výřezy,
- během ošetřování stromů preferovat přírodě blízké metody péče a ponechávat na stromech co nejvíce mrtvého dřeva – bezpečnostní či zdravotní řez s ponecháním stabilních pahýlů větví, v menším rozsahu lze použít i korunkové řezy suchých a silně odumírajících větví,
- zajistit výsadbu nových jedinců listnatých stromů, které budou postupně nahrazovat odumírající jedince,
- stávající husté porosty v okrajových částech lokality prosvětlit. Tento zásah umožní dobrý vývoj stabilních jedinců stromů s potenciálem pro výskyt brouka páchníka hnědého.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Vzhledem k charakteru celého zámeckého parku a pohybu veřejnosti v něm (převážně v letním období) je nutné zabezpečit staré doupné stromy proti pádu větví či vývratu. Je nutné zamezit odstraňování těchto stromů. V případě výjimečně nutných ošetření starých stromů, z důvodu ohrožení majetku nebo bezpečnosti osob, provádět šetrným způsobem (odborné ořezání větví, snížení těžiště kmene). Dojde-li k jejich skácení, je nutné, aby skácené dutinové stromy byly ponechány nejméně jednu sezónu nedaleko místa růstu, popř. na jiných blízkých vhodných místech tak, aby případná, zde se vyskytující populace páchníka mohla osídlit jinou stromovou dutinu. Tento postup je nutný i v případě samovolného vývratu stromů.

V případě bezpečnostního zásahu je nutné si vyžádat posudek odborníka, a dále přesně postupovat dle jeho doporučení.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o nelesní pozemky

V území zámeckého parku se nenacházejí lesní pozemky, ačkoli jsou jeho součástí místa se stromovým porostem. Zbytek území tvoří kromě cest, komunikací, nádvoří atd., travnaté plochy s pravidelným režimem kosení. Na předmět ochrany a jeho biotop nemá management travnatých ploch (kromě péče o stromy) žádný významný vliv.

b) péče o rostliny

V území nejsou rostliny předmětem ochrany. Nebyl zde zaznamenán výskyt chráněných či nepůvodních druhů rostlin (kromě sadových úprav). Invazní druhy nebyly zaznamenány. Potenciálním zdrojem invazních druhů je zahradnictví resp. prodej zahradnického charakteru v jihozápadní části území.

c) péče o živočichy

Podpora a péče o předmět ochrany (páchníka hnědého) je vázána na management ostatních dílčích ploch ZCHÚ.

Rámcová směrnice péče o živočichy

páchník hnědý (<i>Osmoderma eremita</i>)	Velké osvětlené stromové dutiny s množstvím trouchu. Larvy prodělávají v dutinách živých listnatých stromů (především ve střední a horní části kmene) tří až čtyřletý vývojový cyklus. Dospělý brouk se objevuje od května do září.	Stabilní populace se zajistí dlouhodobou péčí o lokalitu. Zamezení kácení starých doupných stromů v zámeckém parku (PL-1, PL-10). Prořezání (prosvětlení) náletových dřevin v okrajových částech lokality (PL-11). Podpora výsadby listnatých stromů s měkkým dřevem (PL-11).
--	---	---

d) zásady jiných způsobů využívání území

Veřejnost přicházející na území zámeckého parku by měla být informována o výskytu páchníka hnědého v této lokalitě a o opatřeních s tím spojených. Vzhledem k podpoře výskytu starých trouchnivějících stromů je nutno zamezit (nebo jen částečně zamezit) vstupu mimo parkové cesty.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) nelesní pozemky

Parkové jezírko (PL-9):

Vodní plocha je silně eutrofizovaná opadem a zastíněná. Vhodné opatření je odstranění sedimentu (a tím snížení trofie vodní plochy) a prosvětlení okolního porostu za účelem zlepšení oslunění vodní plochy.

Park s převahou nepůvodních dřevin (PL-10):

Odborné zajištění stávajících jedinců ohrožujících bezpečnost návštěvníků zámeckého parku, tj. např. statické zajištění poškozených jedinců – výšková nebo obvodová redukce korun a případná instalace bezpečnostních vazeb.

Anglický park (PL-11):

Z hlediska předmětu ochrany mají tyto plochy největší význam. Samotnou péči o předmět ochrany nelze zajistit žádným akutním ani krátkodobým zásahem. Pro tento druh je stěžejní kontinuita vhodných biotopů tj. velkých dutin s výskytem trouchu v co nejmenší vzdálenosti od sebe z důvodu nízké letové aktivity jedinců. Celkově lze zásahy a opatření shrnout do několika bodů:

- odborné zajištění stávajících jedinců ohrožujících bezpečnost návštěvníků zámeckého parku, tj. např. statické zajištění poškozených jedinců – výšková nebo obvodová redukce korun a případná instalace bezpečnostních vazeb,
- dojde-li ke skácení či vývratu stromů (případně jejich částí), je nutné, aby skácené dutinové stromy (nebo jejich torza či části) byly ponechány nedaleko místa růstu minimálně po dobu jedné sezóny,
- podpora výsadby listnatých stromů, preferovat původní listnaté stromy s měkkým dřevem,
- prořezání (prosvětlení) porostů v okrajových částech lokality. Likvidace (odvoz) vzniklé biomasy.

Příloha č. M3, č. T2:

Mapa dílčích ploch 1:2000, tabulka Výčet plánovaných zásahů (kapitola 3.1.1)

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Navržená opatření pro ochranné pásmo ZCHÚ: bez zásahu a omezení

Příloha č. M2:

Katastrální mapa 1:2000 se zákresem ZCHÚ

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Hranice přírodní památky budou označeny v souladu s vyhláškou č. 60/2008 Sb. V dalších letech průběžná kontrola pruhového značení hranic PP, sloupů se státním znakem a jejich případná obnova.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

U pozemků nacházejících se v ZCHÚ a jeho ochranném pásmu je třeba po nabytí účinnosti zřizovacího předpisu vyznačit zájmy ochrany přírody příslušným způsobem do evidence katastru nemovitostí.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti

Návštěvníky parku směřovat na vymezené plochy a na udržované cesty, předejít tak případným zraněním způsobeným pádem stromů a větví, resp. nutnosti bezpečně sanovat veškeré starší stromy v parku. K informování veřejnosti použít informační tabule k lokalitě (viz 3.6).

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Při vstupu do zámeckého areálu a v samotném areálu je vhodné umístit naučné tabule o biotě ZCHÚ. Tyto informační tabule by měli nést podrobné informace o předmětu ochrany a významu starých stromů, torz, mrtvého dřeva a dutin. Na každé informační tabuli upozornit na případnou možnost pádu větví či stromů.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Monitoring výskytu (průzkum na posouzení výskytu a perspektivy předmětu ochrany) páchníka hnědého provádět jednou za pět let. Cílem monitoringu je zachycení významnějších změn v populacích a zjišťování aktuálních početních stavů.

Provést dendrologický průzkum lokality s evidencí a posouzením stavu stromů v blízkosti cest a komunikací a vypracovat plán jejich stabilizace a ošetření s respektem k předmětu ochrany. Dendrologický průzkum zaměřit také na inventarizaci věkové struktury stromů jako podkladu pro plánování výsadby a prořezávek.

4. Závěrečné údaje

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Prořezání, prosvětlení porostů	-----	35 000
Likvidace (odvoz) vzniklé biomasy	-----	15 000
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	50 000
Opakované zásahy		
Statické zajištění stromů	10 000	100 000
Opakované zásahy celkem (Kč)	10 000	100 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	150 000

Použité ocenění vychází z nákladů obvyklých opatření platných pro rok 2011 (dle Ceníku AOPK)

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Čtvrtečka, R. (2010): Monitoring a management populace páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) na lokalitě Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou. Mns.

Demek, J. a kol. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR - Hory a nížiny. Academia, Praha

Faltys, V. (2010): Botanické údaje ze zámeckého parku Karlova koruna v Chlumci nad Cidlinou. Mns.

Formanová, I. (2010): Botanický inventarizační průzkum Evropsky významné lokality CZ0523272 Chlumec – Karlova Koruna. Mns.

Kol. autorů, (1960): Podnebí ČSSR – Tabulky, ČHMU, Praha

Neuhäuslová, Z. a kol. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha

Petříček, V. a kol. (1999): Péče o chráněná území – I. Nelesní společenstva. Agentura ochrany přírody a krajiny České Republiky, Praha

Quitt, E. (1975): Mapa klimatických oblastí ČSR 1:500.000. Geografický ústav ČSAV, Brno

BOTANY.CZ [online]. [cit. 2010-11-02]
URL: <<http://botany.cz/cs/chlumec-nad-cidlinou/>>.

MŽP a AOPK ČR (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy NATURA 2000

Natura 2000 – Evropsky významné lokality v České republice [online]. [cit. 2010-10-22]
URL: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/web_lokality.php?cast=1805&akce=karta&id=1000041037>.

Natura 2000 – Evropsky významné lokality v České republice [online]. [cit. 2010-10-22]
URL: <<http://www.biomonitoring.cz/druhy.php?druhID=17>>.

Konzultace s firmou ARBRES – Profesionální arboristické a výškové práce

KINSKÝ CASTLE [online]. [cit. 2010-11-02]
URL: <<http://www.kinskycastles.com/zamek-karlova-koruna.htm>>.

Vlastní terénní šetření 2010

WMS služba <http://wms.cuzk.cz/wms.asp>

Zápisy z jednání Pracovní skupiny pro vyhlášení PP Chlumec – Karlova Koruna

4.3 Seznam mapových listů

a) Základní mapa České republiky 1:10 000 v rastrové formě (RZM 10)

číslo mapového listu:

13-23-07

(ke zpracování zapůjčeno od Královéhradeckého kraje)

b) Ortofoto České republiky 1:5 000

číslo mapového listu:

Prel 7_2_1

Prel 7_2_2

(ke zpracování zapůjčeno od Královéhradeckého kraje)

4.4 Seznam používaných zkratek

BC	biocentrum
BK	biokoridor
EVL	Evropsky významná lokalita
IUCN	International Union for Conservation of Nature (Světový svaz ochrany přírody)
KN	katastr nemovitostí
KŘ	krajské ředitelství
k.ú.	katastrální území
LČR	Lesy České republiky
LHC	lesní hospodářský celek
LHO	lesní hospodářská osnova
LHP	lesní hospodářský plán
LT	lesní typ
LÚSES	lokální územní systém ekologické stability
LV	list vlastnictví
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OP	ochranné pásmo
PK	pozemkový katastr
PO	ptačí oblast
PP	plán péče (případně též přírodní památka – podle souvislosti v textu)
RBC	regionální biocentrum
RK	regionální biokoridor
SES	systém ekologické stability
SLT	soubor lesních typů
TTP	trvalý travní porost
ÚHUL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZM	základní mapa

4.5 Zpracovatel plánu péče

kolektiv autorů firmy ŠINDLAR s. r. o.: Ing. Jan Fetters, Ing. Jitka Říhová, Mgr. Jan Zapletal
provozovna Na Brně 372/2a, 500 06 Hradec Králové, v listopadu 2010.

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	3
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	4
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	4
1.6 Kategorie IUCN	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	5
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, s kterými je ZCHÚ v překryvu.....	6
1.9 Cíl ochrany.....	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	7
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	7
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	9
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	10
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	10
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	11
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	12
3. Plán zásahů a opatření	13
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	13
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	16
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	16
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	16
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	16
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	16
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	16
4. Závěrečné údaje.....	17
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	17
4.2 Použité podklady a zdroje informací	18
4.3 Seznam mapových listů	19
4.4 Seznam používaných zkratk.....	20
4.5 Zpracovatel plánu péče	20
5. Obsah.....	21
 Příloha T2 - Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich	 23

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2)

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území 1:5000**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ 1:2000**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch 1:2000**

Příloha T2 - Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha) ⁱ	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost ⁱⁱ	termín provedení	interval provádění
PL-1	hlavní zámecká budova	0,169	barokní zámecká budova	bez zásahu	-	-	-
PL-2	komplex hospodářských budov	0,501	bývalé hospodářské budovy, stáje	bez zásahu	-	-	-
PL-3	oranžerie	0,019	bývalá zámecká oranžerie	bez zásahu	-	-	-
PL-4	ostatní budovy	0,060	ostatní budovy	bez zásahu	-	-	-
PL-5	altánek	0,008	parkový altánek		-	-	-
PL-6	cesty a zpevněné plochy	1,746	převážně pískové cesty v areálu zámeckého parku	bez zásahu	-	-	-
PL-7	zahradnictví	0,670	areál zahradního centra Karlova Koruna	bez zásahu	-	-	-
PL-8	zahrada ve francouzském stylu	0,310	parková úprava ve francouzském barokním stylu v blízkosti zámecké budovy	bez zásahu	-	-	-
PL-9	parkové jezírko	0,014	malé, eutrofizované, umělé neprůtočné jezírko	odbahnění, odvoz	3. stupeň	září - listopad	jednorázové opatření
				prosvětlit břehový a související porost pro zajištění osvětlení hladiny. Likvidace (odvoz) vzniklé biomasy	3. stupeň	listopad až konec března	jednorázové opatření
PL-10	park s převahou nepůvodních dřevin	1,335	část zámeckého parku se zástupci několika exotických nepůvodních druhů dřevin	statické zajištění poškozených jedinců	1. stupeň	dle druhu, nutná konzultace	dle nutnosti
PL-11	anglický park	14,124	zámecký park v anglickém stylu. Luční společenstva se solitérami nebo skupinkami stromů. Dlouhodobým cílem péče je podpora rozpadu (trouchnivění) stromů, výsadba nových listnatých stromů.	statické zajištění poškozených jedinců a jedinců v blízkosti cest	1. stupeň	dle druhu, nutná konzultace	dle nutnosti
				výsadba stromů (měkké listnaté stromy)	2. stupeň	dle druhu	dle nutnosti
				uvolnění dominantních jedinců v hustých porostech při obvodu lokality. Celkové prosvětlení hustého porostu redukcí náletů (preferovat původní listnaté stromy s měkkým dřevem). Likvidace (odvoz) vzniklé biomasy	2. stupeň	listopad až konec března	jednorázové opatření
PL-12	ostatní plocha	0,089	ostatní plocha	bez zásahu	-	-	-

---

i **naléhavost** - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný
3. stupeň - zásah odložitelný

ii Výměry jednotlivých dílčích ploch byly vypočteny v prostředí GIS. Jejich součet činí 19.045 ha. Tato plocha neodpovídá celkové výměře ZCHÚ (19.011 ha), která byla stanovena součtem výměr parcel dle KN